TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2023. gada 13. jūlijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Kapitāla brīva aprite – Brīvība veikt uzņēmējdarbību – Regula (ES) 2019/452 – Dalībvalsts tiesību akti, ar ko izveido mehānismu, lai izvērtētu ārvalstu ieguldījumus uzņēmumos rezidentos, kurus uzskata par "stratēģiskiem" – Pamatojoties uz šiem tiesību aktiem pieņemts lēmums, ar ko sabiedrībai rezidentei aizliedz iegādāties visas citas sabiedrības rezidentes kapitāldaļas – Iegādātais uzņēmums, ko uzskata par "stratēģisku", pamatojoties uz to, ka tā pamatdarbība attiecas uz tādu pamatizejvielu iegūšanu kā grants, smilts un māls – Ieguvējs uzņēmums, kuru uzskata par "ārvalstu ieguldītāju", jo tas ietilpst tādu sabiedrību grupā, kuras jumta sabiedrība ir reģistrēta trešā valstī – Valsts interešu, dalībvalsts sabiedriskās drošības vai kārtības apdraudējums vai apdraudējuma risks – Mērķis nodrošināt piegādes drošību pamatizejvielu jomā būvniecības nozarē, it īpaši vietējā līmenī

Lietā C-106/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Fővárosi Törvényszék* (Galvaspilsētas Budapeštas tiesa, Ungārija) iesniegusi ar 2022. gada 1. februāra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 15. februārī, tiesvedībā

Xella Magyarország Építőanyagipari Kft.

pret

Innovációs és Technológiai Miniszter,

piedaloties

"JANES ÉS TÁRSA" Szállítmányozó, Kereskedelmi és Vendéglátó Kft.,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja A. Prehala [*A. Prechal*] (referente), tiesneši M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*], F. Biltšens [*F. Biltgen*], N. Vāls [*N. Wahl*] un J. Pasers [*J. Passer*], tiesneši,

ģenerāladvokāte: T. Čapeta [*T. Ćapeta*],

sekretārs: I. Illēši [*I. Illéssy*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2022. gada 8. decembra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – ungāru.

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– *Xella Magyarország Építőanyagipari Kft.* vārdā – *T. Kocsis*, *ügyvéd*,

– Ungārijas valdības vārdā – *M. Z. Fehér* un *K. Szíjjártó*, pārstāvji,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili*, *avvocato dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *G. Conte*, *M. Mataija*, *G. von Rintelen* un *A. Tokár*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2023. gada 30. marta tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 65. panta 1. punkta b) apakšpunktu, lasot to kopsakarā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai (OV 2019, L 79 I, 1. lpp.), 4. un 6. apsvērumu, kā arī ar LES 4. panta 2. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Xella Magyarország Építőanyagipari Kft.* (turpmāk tekstā – "*Xella Magyarország*"), atbilstoši Ungārijas tiesībām dibinātu sabiedrību, un *Innovációs és Technológiai Miniszter* (inovāciju un tehnoloģiju ministrs, Ungārija; turpmāk tekstā – "ministrs") par lēmumu, ar ko ministrs aizliedza minētajai sabiedrībai iegādāties visas kapitāldaļas sabiedrībā *"JANES ÉS TÁRSA" Szállítmányozó, Kereskedelmi és Vendéglátó Kft.* (turpmāk tekstā – "*Janes és Társa*") – citā atbilstoši Ungārijas tiesībām dibinātā sabiedrībā, kuru valsts tiesību aktu, ar ko izveido ārvalstu ieguldījumu izvērtēšanas mehānismu, izpratnē uzskata par "stratēģisku".

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Regulas 2019/452 4., 6.,10., 13. un 36. apsvērumā ir noteikts:

"(4) Šī regula neskar dalībvalstu tiesības atkāpties no kapitāla brīvas aprites, kā tas paredzēts LESD 65. panta 1. punkta b) apakšpunktā. Vairākas dalībvalstis ir paredzējušas pasākumus, saskaņā ar kuriem tās var ierobežot šādu apriti, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības vai sabiedriskās drošības apsvērumiem. [..]

[..]

(6) Ārvalstu tiešie ieguldījumi ietilpst kopējās tirdzniecības politikas jomā. Saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu Eiropas Savienībai ir ekskluzīva kompetence attiecībā uz kopējo tirdzniecības politiku.

[..]

(10) Dalībvalstīm, kurām ir izstrādāti izvērtēšanas mehānismi, būtu jāveic vajadzīgie pasākumi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, lai novērstu to, ka tiek apieti to izvērtēšanas mehānismi un izvērtēšanas lēmumi. Tam būtu jāattiecas uz ieguldījumiem no Savienības, ko veic ar fiktīviem mehānismiem, kas nav saistīti ar ekonomisko realitāti un ar ko apiet izvērtēšanas mehānismus un izvērtēšanas lēmumus, ja ieguldītājs faktiski pieder kādai fiziskai personai vai uzņēmumam trešā valstī vai arī ieguldītājs atrodas to kontrolē. Tas neskar LESD nostiprināto brīvību veikt uzņēmējdarbību un kapitāla brīvu apriti.

[..]

(13) Nosakot, vai ārvalstu tiešie ieguldījumi var ietekmēt drošību vai sabiedrisko kārtību, dalībvalstīm un Komisijai vajadzētu būt iespējai ņemt vērā visus attiecīgos faktorus, tostarp ietekmi uz kritisko infrastruktūru, tehnoloģijām (tostarp svarīgām pamattehnoloģijām) un resursiem, kuri ir būtiski drošības vai sabiedriskās kārtības uzturēšanai, kuru kļūdām, atteicēm, zudumam vai iznīcināšanai būtu ievērojama ietekme kādā dalībvalstī vai Savienībā. Šajā sakarā dalībvalstīm un Komisijai vajadzētu būt arī iespējai ņemt vērā ārvalstu tiešā ieguldījuma kontekstu un apstākļus, jo īpaši to, vai ārvalstu ieguldītāju tieši vai netieši kontrolē, piemēram, – ar būtisku finansējumu, tostarp subsīdijām, – kādas trešās valsts valdība, un to, vai tas ārvalstīs veic valsts vadītus projektus vai programmas.

[..]

(36) Ja ārvalstu tiešie ieguldījumi veido koncentrāciju, kas ietilpst Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 [(2004. gada 20. janvāris) par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2004, L 24, 1. lpp.)] darbības jomā, šīs regulas piemērošanai nevajadzētu skart Regulas (EK) Nr. 139/2004 21. panta 4. punkta piemērošanu. [..]"

4 Regulas 2019/452 1. panta "Priekšmets un piemērošanas joma" 1. punktā ir paredzēts:

"Ar šo regulu izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai, ko dalībvalstis veic, pamatojoties uz drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem, [..]."

5 Atbilstoši šīs regulas 2. pantam "Definīcijas":

"Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

1) "ārvalstu tiešie ieguldījumi" ir jebkāda veida ieguldījumi, kurus ārvalstu ieguldītājs veic ar mērķi izveidot vai saglabāt stabilas un tiešas saiknes starp ārvalstu ieguldītāju un uzņēmēju vai uzņēmumu, kam kapitāls ir darīts pieejams saimnieciskas darbības veikšanai kādā dalībvalstī, tostarp ieguldījumi, kuri nodrošina faktisku dalību tāda uzņēmuma pārvaldībā vai kontrolē, kas veic saimniecisku darbību;

2) "ārvalstu ieguldītājs" ir trešās valsts fiziska persona vai trešās valsts uzņēmums, kas gatavojas veikt vai jau ir veicis ārvalstu tiešos ieguldījumus;

[..]

4) “izvērtēšanas mehānisms” ir vispārēji piemērojams instruments, piemēram, likums vai noteikumi, un papildu administratīvās prasības, īstenošanas noteikumi vai vadlīnijas, kur ir izklāstīti noteikumi un procedūras, atbilstoši kurām ārvalstu tiešos ieguldījumus novērtē, izmeklē, atļauj, izvirza tiem nosacījumus, tos aizliedz vai nostiprina īpašumtiesības sākotnējā stāvoklī, pamatojoties uz drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem;

[..]

7) “trešās valsts uzņēmums” ir uzņēmums, kas dibināts vai citādi izveidots saskaņā ar trešās valsts tiesību aktiem.”

6 Minētās regulas 3. panta “Dalībvalstu izvērtēšanas mehānismi” 6. punktā ir paredzēts:

“Dalībvalstis, kas ir ieviesušas izvērtēšanas mehānismu, saglabā, groza vai pieņem pasākumus, kas ir nepieciešami, lai identificētu un novērstu izvērtēšanas mehānismu un izvērtēšanas lēmumu apiešanu.”

7 Šīs pašas regulas 4. pantā “Faktori, ko dalībvalstis vai Komisija var ņemt vērā” ir noteikts:

“1. Nosakot, vai ārvalstu tiešie ieguldījumi varētu ietekmēt drošību vai sabiedrisko kārtību, dalībvalstis un Komisija var apsvērt to iespējamo ietekmi cita starpā uz:

[..]

c) kritisku resursu piegādi, tostarp energopiegādi vai izejvielu piegādi, kā arī pārtikas nodrošinājumu;

[..].

2. Nosakot, vai ārvalstu tiešie ieguldījumi varētu ietekmēt drošību vai sabiedrisko kārtību, dalībvalstis un Komisija var arī ņemt vērā jo īpaši:

a) to, vai ārvalstu ieguldītāju tieši vai netieši kontrolē trešās valsts valdība, tostarp valsts struktūras vai bruņotie spēki, tostarp ar īpašumtiesību struktūru vai ievērojamu finansējumu;

[..].”

8 Regulas 2019/452 6. panta “Sadarbības mehānisms attiecībā uz ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem, ko izvērtē” 1. punktā ir paredzēts:

“Sniedzot tiklīdz iespējams šīs regulas 9. panta 2. punktā minēto informāciju, dalībvalstis paziņo Komisijai un pārējām dalībvalstīm par visiem ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem to teritorijā, kuri tiek pakļauti izvērtēšanai. [..]”

9 Atbilstoši šīs regulas 9. pantam:

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka saskaņā ar 6. panta 1. punktu paziņotā informācija vai Komisijas un citu dalībvalstu saskaņā ar 6. panta 6. punktu un 7. panta 5. punktu pieprasītā informācija tiek darīta pieejama Komisijai un pieprasītājām dalībvalstīm bez liekas kavēšanās.

2. Šā panta 1. punktā minētā informācija aptver:

a) ārvalstu ieguldītāja un tā uzņēmuma, kurā ārvalstu tiešie ieguldījumi ir plānoti vai jau ir īstenoti, īpašumtiesību struktūru, tostarp informāciju par faktisko ieguldītāju un līdzdalību kapitālā;

[..].”

Ungārijas tiesības

10 2020. gada 17. jūnija *veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény* (2020. gada Likums LVIII par pārejas noteikumiem saistībā ar ārkārtas stāvokļa izbeigšanu un ar pandēmiju saistīto krīzi; *Magyar Közlöny* 2020/144), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā (turpmāk tekstā – “Likums LVIII”), 276. pantā ir paredzēts:

“Šajā nodaļā ir ietvertas šādas definīcijas:

1. “valsts intereses” nozīmē ar tīklu un iekārtu drošību un funkcionēšanu, kā arī ar piegāžu nepārtrauktību saistītas sabiedrības intereses, kas nav regulētas ar Savienības vai valsts tiesību normām attiecīgajā nozarē;

2. “ārvalstu ieguldītājs” ir:

a) Ungārijā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī, vai citā Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī vai Šveices Konfederācijā reģistrēta juridiska persona vai vienība, kas iegūst kapitāldaļas vai izšķirošu ietekmi komercsabiedrībā, kuras juridiskā adrese ir Ungārijā, un kura veic kādu no 277. panta 2. punktā minētajām darbībām, ja persona, kas īsteno “izšķirošu ietekmi” 2013. gada 26. februāra *Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény* (2013. gada Likuma V par Civilkodeksu; *Magyar Közlöny* 2013/31; turpmāk tekstā – “Civilkodekss”) izpratnē pār minēto juridisko personu vai vienību, nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts vai Šveices Konfederācija pilsonis, vai arī tā ir juridiska persona vai vienība, kas nav reģistrēta minētajās valstīs,

b) fiziska persona, kas nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalsts vai Šveices Konfederācijas pilsone, vai juridiska persona vai vienība, kas nav reģistrēta minētajās valstīs;

3. “stratēģisks uzņēmums” ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību, slēgta akciju sabiedrība, kuras akcijas netiek kotētas biržā, vai atvērta akciju sabiedrība, kuras akcijas tiek kotētas biržā, un kuras juridiskā adrese ir Ungārijā un galvenā darbība vai viens no tās darbības virzieniem atbilstoši valdības noteikumos ietvertajai definīcijai tiek īstenoti enerģijas, transporta, sakaru vai stratēģiskas nozīmes nozarē – izņemot finanšu nozari – [Regulas 2019/452] 4. panta 1. punkta a)–e) apakšpunkta izpratnē.”

11 Likuma LVIII 277. pantā ir paredzēts:

"(1) Ja stratēģiskas nozīmes uzņēmumu gadījumā līguma noslēgšana, vienpusējs gribas apliecinājums vai sabiedrības lēmums [..] rada 2.–4. punktā minētās sekas, par minētajām darbībām ir jāpaziņo [ministram], un ministram ir pienākums paziņot, ka viņš tās ir ņēmis vērā saistībā ar šādiem juridiskiem darījumiem:

a) stratēģiskas nozīmes uzņēmuma visu kapitāldaļu vai to daļas atsavināšana, veicot jebkāda veida īpašumtiesību nodošanu, ieskaitot iemaksas, par atlīdzību vai bez tās,

[..].

(2) Saistībā ar 276. panta 3. punktā minētajām nozarēm paziņojumā jānorāda, vai kopējā ieguldījumu summa ir vienāda vai pārsniedz 350 miljonus Ungārijas forintu (HUF) (aptuveni 935 720 EUR):

a) jebkurš "ārvalsts ieguldītājs" 276. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē [..], ja:
   aa) pēc 1. punkta a)–c) apakšpunktā minētā juridiskā darījuma noslēgšanas, tieši vai netieši iegādājoties dalību [..] attiecīgajā stratēģiskas nozīmes uzņēmumā,

   [..]

tieši vai netieši iegūst "izšķirošu ietekmi" stratēģiskā uzņēmumā Civilkodeksa izpratnē,

[..]."

12 Atbilstoši Likuma LVIII 283. pantam:

"(1) Pēc paziņojuma saņemšanas ministrs nekavējoties izvērtē, vai:

[..]

b) ja paziņojuma iesniedzējam iegūstot īpašumu, īpašumtiesības uz obligācijām, lietojuma tiesības vai izmantošanas tiesības, tiek aizskartas vai apdraudētas Ungārijas valsts intereses, sabiedriskā drošība vai sabiedriskā kārtība tās teritorijā, vai pastāv šāds risks, it īpaši ņemot vērā piegādes drošību saistībā ar sociālajām pamatvajadzībām, atbilstoši LESD 36. pantam, 52. panta 1. punktam un 65. panta 1. punktam,

[..].

(2) Ministrs trīsdesmit darba dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas [..]:

a) ja 1. punkta b)–e) apakšpunktā norādītie apstākļi nepastāv, rakstveidā apliecina, ka ir iepazinies ar paziņojumu,

b) ja 1. punkta b)–e) apakšpunktā norādītie apstākļi pastāv, aizliedz īpašuma, īpašumtiesību uz obligācijām, lietojuma tiesību vai izmantošanas tiesību iegūšanu [..].

[..]"

13 2020. gada 17. jūnija *magyarországi székhelyű gazdasági társaságok gazdasági célú védelméhez szükséges tevékenységi körök meghatározásáról szóló 289/2020 (VI. 17) Korm. rendelet* (Valdības dekrēts 289/2020 (VI. 17), ar ko nosaka darbību kategorijas, kas nepieciešamas Ungārijā reģistrēto komercsabiedrību ekonomisko interešu aizsardzībai; *Magyar Közlöny* 2020/145), redakcijā, kas piemērojama pamatlietā, 1. pielikumā ir uzskaitītas darbības nozares, kuru dēļ Ungārijā reģistrētu komercsabiedrību uzskata par ietilpstošu stratēģiskas nozīmes nozarē Likuma LVIII izpratnē. Šī pielikuma 22. kategorijā ietilpst "būtiskas izejvielas" un šīs kategorijas 8. apakškategorijā ietilpst "citas ieguves rūpniecības".

14 Atbilstoši Civilkodeksa 8:2. pantam "Ietekme":

"(1) "Izšķiroša ietekme" ir jebkāda saikne, ar kuras palīdzību fiziskai vai juridiskai personai ("ietekmīgā vienība") pieder vairāk nekā 50 % juridiskās personas balsstiesību vai tā šajā juridiskajā personā īsteno izšķirošu ietekmi.

(2) Ietekmīgajai vienībai ir izšķiroša ietekme juridiskā personā, ja tā attiecīgajā gadījumā ir juridiskās personas dalībniece vai akcionāre, un:

a) tai ir tiesības ievēlēt vai atlaist no amata lielāko daļu vadošo darbinieku vai šīs juridiskās personas uzraudzības padomes locekļus, vai

b) ja minētās juridiskās personas citi locekļi vai akcionāri balso, saskaņā ar līgumu, kas noslēgts starp ietekmīgo vienību, tāpat kā ietekmīgā vienība, vai īsteno savas balsstiesības ar tās starpniecību, ar nosacījumu, ka tiem kopā pieder vairāk nekā puse no balsstiesībām.

(3) Izšķiroša ietekme pastāv arī gadījumā, ja ietekmīgajai vienībai ar netiešu izšķirošu ietekmi ir piešķirtas 1. un 2. punktā paredzētās tiesības."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

15 Atbilstoši Ungārijas tiesībām dibinātā sabiedrība *Xella Magyarország* darbojas Ungārijas būvmateriālu tirgū, un tās galvenā darbība ir betona izstrādājumu ražošana būvniecībai. Tā pilnībā pieder *Xella Baustoffe GmbH*, atbilstoši Vācijas tiesībām dibinātai sabiedrībai, kura pati pilnībā pieder *Xella International SA*, atbilstoši Luksemburgas tiesībām dibinātai sabiedrībai. Pēdējā minētā sabiedrība savukārt netieši pieder *LSF10 XL Investments Ltd*, kura ir *Lone Star* grupas jumta sabiedrība un kura reģistrēta Bermudu salās, bet minētās grupas īpašnieks ķēdes galā ir J.P.G., Īrijas pilsonis.

16 Komisija 2017. gada 29. marta lēmumā, veicot uzņēmumu koncentrācijas pārbaudi atbilstoši Regulai Nr. 139/2004, neiebilda pret to, ka *LSF10 XL Bidco SCA*, kas reģistrēta Luksemburgā un kas ir ASV reģistrētās *Lone Star Fund X* meitasuzņēmums un Bermudu salās reģistrētās *Lone Star Fund X* meitasuzņēmums, pārņem *Xella International* kontroli, un atzina šo darījumu par saderīgu ar iekšējo tirgu.

17 Atbilstoši Ungārijas tiesībām dibinātā sabiedrība *Janes és Társa* pieder *"PAN3" Építőipari és Kereskedelmi Kft.*, citai atbilstoši Ungārijas tiesībām dibinātai sabiedrībai. Tās galvenā darbība ir grants, smilts un māla ieguvē tās karjerā, kas atrodas Lazi [*Lázi*] (Ģēras-Mošonas-Šopronas meģe, Pannonhalmas reģions, Ungārija), proti, darbība, kas ietilpst Valdības dekrēta Nr. 289/2020

I pielikuma 22. kategorijas 8. apakškategorijā, un no tā izriet, ka *Janes és Társa* Likuma LVIII 276. panta 3. punkta izpratnē ir kvalificējama par "stratēģisku uzņēmumu". Tās tirgus daļa attiecīgo izejvielu ražošanā Ungārijas tirgū ir 0,52 %.

18 *Xella Magyarország* iegādājās aptuveni 90 % *Janes és Társa* gada produkcijas, lai tās rūpnīcā, kas atrodas karjera tuvumā, no šīm izejvielām izgatavotu kalcija silikāta ķieģeļus; atlikušos 10 % šīs produkcijas iegādājās vietējie būvniecības nozares uzņēmumi.

19 2020. gada 29. oktobrī *Xella Magyarország* noslēdza pirkuma līgumu, lai iegādātos visas *Janes és Társa* kapitāldaļas, un nosūtīja ministram paziņojumu atbilstoši Likuma LVIII 277. panta 1. punkta a) apakšpunktam, lūdzot to ņemt vērā attiecīgo darījumu saskaņā ar Likuma LVIII 283. panta 2. punkta a) apakšpunktu vai arī apstiprināt, ka šī formalitāte nav nepieciešama, ņemot vērā īpašumtiesību struktūru.

20 Ministrs ar 2020. gada 30. decembra lēmumu aizliedza veikt paziņoto juridisko darījumu atbilstoši Likuma LVIII 283. panta 1. punkta b) apakšpunktam un 2. punkta b) apakšpunktam, atsaucoties uz šī tiesību akta 276. panta 1. punktā minēto "valsts interešu" apsvērumu.

21 *Fővárosi Törvényszék* (Galvaspilsētas Budapeštas tiesa, Ungārija), iesniedzējtiesa, atcēla šo lēmumu, pamatojoties uz to, ka ministrs nebija ievērojis procedūras noteikumus un nebija izpildījis pienākumu norādīt pamatojumu, un uzdeva tam veikt jaunu procedūru.

22 2021. gada 20. jūlija lēmumā (turpmāk tekstā – "pamatlietā aplūkotais lēmums"), kas tika pieņemts jaunās procedūras beigās, ministrs no jauna aizliedza veikt paziņoto juridisko darījumu, pamatojoties uz Likuma LVIII 283. panta 2. punkta b) apakšpunktu, ņemot vērā šī tiesību akta 276. panta 1. un 2. punktu, 277. panta 2. punkta a) apakšpunkta aa) punktu, kā arī 283. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

23 Šī lēmuma pamatojumā ministrs kvalificēja *Xella Magyarország* kā "ārvalsts ieguldītāju" Likuma LVIII 276. panta 2. punkta izpratnē, jo tā netieši pieder Bermudu salās reģistrētajai sabiedrībai *LSF10 XL Investments*. Turklāt viņš apgalvoja, ka izejvielu ieguves un piegādes drošībai un paredzamībai esot stratēģiska nozīme. Ministrs uzskata, ka Covid-19 pandēmija ir uzskatāmi parādījusi, cik īsā laikā varēja rasties nopietni pasaules piegādes ķēžu darbības traucējumi, kas atstāja negatīvas sekas, kuras var kaitēt valsts ekonomikai. Viņš uzsver, ka būvniecības nozarē tādu minerālo materiālu ieguvē kā smiltis, grants un akmens šķembas jau dominēja Ungārijas ražotāji ar ārvalstu kapitālu.

24 Ministrs uzskata, ka situācija, kurā *Janes és Társa* netieši nonāktu Bermudu salās reģistrētas sabiedrības īpašumā, radītu ilgstošu risku izejvielu piegādes drošībai būvniecības nozarē, it īpaši reģionā, kurā šī sabiedrība ir dibināta, ņemot vērā, ka tās tirgus daļa šajā reģionā ir 20,77 %. Tas, ka ārvalsts īpašnieks iegādājas stratēģisku uzņēmumu, turklāt samazinātu iekšzemes uzņēmumu procentuālo daļu, kas varētu kaitēt "valsts interesēm" plašā nozīmē.

25 *Xella Magyarország* apstrīdēja pamatlietā aplūkoto lēmumu iesniedzējtiesā, apgalvojot, ka ar šo lēmumu esot pieļauta patvaļīga diskriminācija vai slēpts kapitāla brīvas aprites ierobežojums, ņemot vērā it īpaši LESD 54. un 55. pantu, kuros paralēli ir atzīta Savienībā reģistrētu sabiedrību brīvība veikt uzņēmējdarbību. Minētā sabiedrība norādīja, ka ķēdes galā tās īpašnieks ir Savienības dalībvalsts pilsonis. Vienīgais iemesls, kādēļ tai esot aizliegts veikt iegādes darījumu, esot īpašumtiesību struktūras "nevalstiskais" raksturs. Tā arī norādīja, ka jēdziena "valsts intereses" Likuma VLIII izpratnē skaidrības trūkums esot pretrunā tiesiskuma pamatprincipam.

26 Šādos apstākļos *Fővárosi Törvényszék* (Galvaspilsētas Budapeštas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai, ņemot vērā Regulas 2019/452 4. un 6. apsvērumu un LES 4. panta 2. punktu, LESD 65. panta 1. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj iespēju paredzēt tādu izvērtēšanas mehānismu, kāds noteikts Likuma LVIII 85. sadaļā un it īpaši šī likuma 276. panta 1. punktā un 2. punkta a) apakšpunktā, kā arī 283. panta 1. punkta b) apakšpunktā?

2) Apstiprinošas atbildes uz pirmo prejudiciālo jautājumu gadījumā, vai tikai tas vien, ka Komisija, īstenojot savu kompetenci uzņēmumu koncentrāciju pārbaudes jomā, ir veikusi procedūru, kas skar netieša ārvalstu ieguldītāja īpašumtiesību struktūru un atļāvusi koncentrāciju, liedz īstenot lēmumpieņemšanas pilnvaras atbilstoši piemērojamajam dalībvalsts tiesiskajam regulējumam?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

27 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LESD 65. panta 1. punkta b) apakšpunkts kopsakarā ar Regulas 2019/452 4. un 6. apsvērumu, kā arī LES 4. panta 2. punktu ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj tādu dalībvalsts tiesību aktos paredzētu ārvalstu ieguldījumu izvērtēšanas mehānismu, kas ļauj aizliegt stratēģiskas nozīmes sabiedrības rezidentes īpašumtiesību iegādi citai sabiedrībai rezidentei, kura ietilpst tādu sabiedrību grupā, kuras reģistrētas vairākās dalībvalstīs, un kurā trešās valsts uzņēmumam ir izšķiroša ietekme, jo šāda iegāde apdraud vai var apdraudēt valsts intereses nodrošināt piegādes drošību būvniecības nozarē, it īpaši vietējā līmenī, saistībā ar tādām pamatizejvielām kā grants, smilts un māls.

28 Šis jautājums ir uzdots saistībā ar to, ka *Xella Magyarország*, atbilstoši Ungārijas tiesībām dibināta sabiedrība, kas ietilpst sabiedrību grupā, kuras jumta sabiedrība ir reģistrēta Bermudu salās, un kuras īpašnieks ķēdes galā ir Īrijas pilsonis, vēlas iegādāties visas kapitāldaļas sabiedrībā *Janes és Társa*, atbilstoši Ungārijas tiesībām dibinātā sabiedrībā, kuras galvenā darbība ir noteiktu pamatizejvielu, konkrēti, grants, smilts un māla ieguve un kuru šīs izrakteņu ieguves darbības dēļ uzskata par "stratēģisku" uzņēmu. Šis iegādes darījums tika paziņots kompetentajam Ungārijas ministram, kurš to aizliedza ar pamatlietā aplūkoto lēmumu, pamatojoties galvenokārt uz to, ka šāda iegāde varētu apdraudēt valsts intereses nodrošināt šo pamatizejvielu apgādes nepārtrauktību būvniecības nozarē, it īpaši reģionālā līmenī.

Par piemērojamo Savienības noteikumu identificēšanu

29 Pirmkārt, saistībā ar atsauci uz Regulu 2019/452 pirmajā jautājumā, ir jāuzskata – kā būtībā norādījusi arī Komisija –, ka pamatlietā aplūkotais iegādes darījums neietilpst šīs regulas piemērošanas jomā.

30 Šī piemērošanas joma ir definēta Regulas 2019/452 1. panta 1. punktā, kurā ir paredzēts, ka ar šo regulu izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai, ko dalībvalstis veic, pamatojoties uz drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem.

31 No Regulas 2019/452 2. panta, it īpaši tā 1., 2. un 7. punktā minētajām definīcijām, izriet, ka jēdziens "ārvalstu tiešie ieguldījumi" attiecas uz noteiktiem ieguldījumiem, kuru mērķis ir stabila un tieša dalība un kurus veic "ārvalstu ieguldītājs" – jēdziens, kurā ietilpst "trešās valsts uzņēmums", kas ir "uzņēmums, kas dibināts vai citādi izveidots saskaņā ar trešās valsts tiesību aktiem".

32 No tā izriet, ka, runājot par uzņēmumu veiktiem ieguldījumiem, Regulas 2019/452 piemērošanas joma attiecas tikai uz tādiem ieguldījumiem Savienībā, ko veic uzņēmumi, kas dibināti vai citādi izveidoti saskaņā ar trešās valsts tiesību aktiem.

33 Taču pamatlietā aplūkotajos tiesību aktos paredzētais ārvalstu ieguldījumu izvērtēšanas mehānisms ir piemērojams ne tikai tādu ieguldījumu gadījumā, ko veic trešās valsts uzņēmumi, bet arī konkrēti tādā gadījumā kā pamatlietā, kas attiecas uz ieguldījumiem, ko veikuši Ungārijā vai citā dalībvalstī reģistrēti uzņēmumi, kuros trešā valstī reģistrētam uzņēmumam ir "izšķiroša ietekme" Civilkodeksa 8:2. panta izpratnē.

34 Tāpēc – tā kā uz otro minēto gadījumu Regulas 2019/452 1. pants neattiecas, valsts tiesību akts šī iemesla dēļ neietilpst šīs regulas piemērošanas jomā, un tādējādi arī pamatlietā aplūkotais iegādes darījums, uz kuru atteicas otrais minētais gadījums, neietilpst tās piemērošanas jomā.

35 To nevar apšaubīt ar apstākli, ka no Regulas 2019/452 4. panta 2. punkta a) apakšpunkta un 9. panta 2. punkta a) apakšpunkta izriet, ka ārvalsts ieguldītāja īpašumtiesību struktūra var tikt ņemta vērā kā faktors, novērtējot iespējamo risku sabiedrības drošībai vai kārtībai, kādu rada attiecīgais ieguldījums.

36 Šis novērtēšanas faktors konkrēti attiecas uz to, "vai ārvalstu ieguldītāju tieši vai netieši kontrolē trešās valsts valdība, tostarp valsts struktūras vai bruņotie spēki, tostarp ar īpašumtiesību struktūru vai ievērojamu finansējumu".

37 Tā kā šis novērtēšanas faktors attiecas konkrēti tikai uz "ārvalstu ieguldītāja" – šis jēdziens definēts Regulas 2019/452 2. panta 2. punktā un attiecas tikai uz trešās valsts uzņēmumiem – īpašumtiesību struktūru, tas nenozīmē, ka šīs regulas piemērošanas joma, kā tā definēta 1. panta 1. punktā, tiktu paplašināta, lai tajā iekļautu ieguldījumus, ko veikuši uzņēmumi, kas organizēti atbilstoši dalībvalsts tiesību aktiem un kuros trešās valsts uzņēmumam ir vairākuma ietekme.

38 Turklāt no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem neizriet, ka pamatlietā aplūkotais lēmums būtu pieņemts, lai apkarotu mēģinājumu apiet izvērtēšanas mehānismu Regulas 2019/452 3. panta 6. punkta izpratnē.

39 Neviens lietas materiāls neliecina par to, ka šajā gadījumā būtu runa par situāciju, kas minēta šīs regulas 10. apsvērumā, kurā ir paskaidrots 3. panta 6. punkta tvērums, proti, "ieguldījum[i] no Savienības, ko veic ar fiktīviem mehānismiem, kas nav saistīti ar ekonomisko realitāti un ar ko apiet izvērtēšanas mehānismus un izvērtēšanas lēmumus, ja ieguldītājs faktiski pieder kādai fiziskai personai vai uzņēmumam trešā valstī vai arī ieguldītājs atrodas to kontrolē".

40 Otrkārt, attiecībā uz pirmajā jautājumā izdarīto atsauci uz LES 4. panta 2. punktu, iesniedzējtiesa nepaskaidro, kāda ir tā nozīme, lai sniegtu atbildi uz šo jautājumu, tāpēc šis jautājums nav jāizvērtē, ņemot vērā šo tiesību normu.

41 Treškārt un visbeidzot, attiecībā uz pamatlietā piemērojamās brīvības identificēšanu, lai gan iesniedzējtiesa aicina Tiesu izvērtēt attiecīgo valsts tiesību aktu saistībā ar LESD noteikumiem kapitāla brīvas aprites jomā un it īpaši LESD 65. panta 1. punkta b) apakšpunktu, ir jākonstatē, ka minētais tiesību akts, it īpaši tā tiesību normas, kuras attiecas uz to, ka "ārvalstu ieguldītājs" iegādājas dalību, kas tam piešķir "izšķirošu ietekmi" stratēģiskā uzņēmumā, un kuras tika piemērotas pamatlietā aplūkotajā lēmumā un uz kurām konkrēti attiecas pirmais prejudiciālais jautājums, ietilpst citas pamatbrīvības, proti, brīvības veikt uzņēmējdarbību, piemērošanas jomā.

42 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru brīvības veikt uzņēmējdarbību – bet nevis kapitāla brīvas aprites – piemērošanas jomā ietilpst tie valsts tiesību akti, kurus piemēro tikai līdzdalībai, kas ļauj īstenot zināmu ietekmi uz sabiedrības lēmumiem un noteikt tās darbību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 27. februāris, *Associação Peço a Palavra* u.c., C-563/17, EU:C:2019:144, 43. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

43 Konkrētajā gadījumā kādas sabiedrības visu kapitāldaļu iegāde šķiet esam pietiekama, lai ļautu ieguvējai sabiedrībai īstenot zināmu ietekmi uz iegādātās sabiedrības pārvaldību un kontroli (pēc analoģijas skat. spriedumu, 2019. gada 27. februāris, *Associação Peço a Palavra* u.c., C-563/17, EU:C:2019:144, 44. punkts).

44 Šādā kontekstā ir jāuzsver, ka atbilstoši LESD 54. pantam tiesības uz brīvību veikt uzņēmējdarbību ir tām sabiedrībām, kas izveidotas saskaņā ar civiltiesībām vai komerctiesībām, ja tās var uzskatīt par izveidotām saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem un to juridiskā adrese, galvenā vadība vai galvenā uzņēmējdarbības vieta ir Savienībā, vai sabiedrībām, kas ir kādas dalībvalsts rezidentes.

45 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, pirmkārt, LESD 54. pantā minētās juridiskās adreses, galvenās vadības vai galvenās uzņēmējdarbības atrašanās vieta kalpo, lai noteiktu – tāpat kā attiecībā uz fizisku personu pilsonību – to piesaisti kādas dalībvalsts tiesiskajai kārtībai (spriedums, 2003. gada 30. septembris, *Inspire Art*, C-167/01, EU:C:2003:512, 97. punkts).

46 Otrkārt, ne no viena Savienības tiesību noteikuma neizriet, ka Savienībā rezidējošu sabiedrību akcionāru, fizisku vai juridisku personu izcelsmes valsts ietekmētu šo sabiedrību tiesības izmantot brīvību veikt uzņēmējdarbību, jo Savienībā reģistrētas sabiedrības statuss, ņemot vērā LESD 54. pantu, ir balstīts uz juridiskās adreses atrašanās vietu un tiesību sistēmu, kurai sabiedrība ir piesaistīta, nevis uz tās kapitāldaļu turētāju valstspiederību (spriedums, 2014. gada 1. aprīlis, *Felixstowe Dock un Railway Company* u.c., C-80/12, EU:C:2014:200, 40. punkts).

47 No tā izriet, ka tāda sabiedrība kā *Xella Magyarország*, pat ja tā ietilpst sabiedrību grupā, kuras jumta sabiedrība ir reģistrēta trešā valstī, var atsaukties uz LESD garantēto brīvību veikt uzņēmējdarbību, ja tā ir piesaistīta dalībvalsts tiesiskajai kārtībai un tātad ir Savienības sabiedrība.

48 Tāpēc uz *Xella Magyarország* akcionāriem nekādi nevar atsaukties, lai šai sabiedrībai liegtu brīvību veikt uzņēmējdarbību, un tas tā ir vēl jo vairāk tāpēc, ka ir skaidrs, ka grupas, kurā ietilpst šī sabiedrība, galīgais īpašnieks ir Īrijas pilsonis.

49 Tādējādi pirmais prejudiciālais jautājums ir jāizvērtē, ņemot vērā tikai LESD tiesību normas brīvības veikt uzņēmējdarbību jomā.

Par pirmā jautājuma pieņemamību

50 Attiecībā uz pirmā prejudiciālā jautājuma pieņemamību, tā kā iepriekšējā punktā ir secināts, ka uz to ir jāatbild, ņemot vērā tikai LESD tiesību normas brīvības veikt uzņēmējdarbību jomā, ir jāatgādina, ka šīs tiesību normas nav piemērojamas situācijā, kad visi elementi ir saistīti ar vienu vienīgu dalībvalsti (spriedums, 2022. gada 7. septembris, Cilevičs u.c., C-391/20, EU:C:2022:638, 31. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

51 Šajā ziņā sākotnēji šķiet, ka visi elementi, kas raksturo situāciju pamatlietā, ir saistīti ar vienu vienīgu dalībvalsti, ciktāl, pirmkārt, gan *Xella Magyarország*, kas ir ieguvēja sabiedrība, gan *Janes és Társa*, kas ir iegādātā sabiedrība, ir attiecīgās dalībvalsts rezidentes, un, otrkārt, šis jautājums attiecas uz to, vai ar LESD tiesību normām brīvības veikt uzņēmējdarbību jomā ir saderīgi valsts tiesību akti, kas ļauj šai dalībvalstij aizliegt veikt ieguldījumus sabiedrībās rezidentēs, kuras uzskata par stratēģiskiem uzņēmumiem.

52 Tomēr pārrobežu elements, kam ir nozīme, lai atbildētu uz pirmo prejudiciālo jautājumu, ir apstāklis, ka ieguvēja sabiedrība ietilpst tādu sabiedrību grupā, kuras ir reģistrētas tostarp dažādās dalībvalstīs, un tas tā ir, pat ja šīm sabiedrībām nav bijusi nekāda tieša loma attiecīgajā iegādē.

53 Pirmais iesniedzējtiesas uzdotais jautājums konkrēti attiecas uz Likuma LVIII 276. panta 2. punkta a) apakšpunkta – tiesību norma, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa un kura ir piemērota pamatlietā aplūkotajā lēmumā,– saderību ar Savienības tiesībām.

54 Atbilstoši šīs valsts tiesību normas formulējumam pamatlietā aplūkotais tiesību akts ir piemērojams sabiedrībām rezidentēm un sabiedrībām, kas reģistrētas citās dalībvalstīs, kuras iegādājas dalību stratēģiskā uzņēmumā, ja persona, kurai ir izšķiroša ietekme šajās sabiedrībās, ir fiziska vai juridiska persona ar izcelsmi trešā valstī.

55 Tādējādi pamatlietā aplūkotajā lēmumā minētā tiesību norma tika piemērota saistībā ar apstākli, ka sabiedrību grupa, proti *Xella* grupa – kurā papildus ieguvējai sabiedrībai ietilpst tostarp atbilstoši Vācijas tiesībām dibinātais mātesuzņēmums un šī mātesuzņēmuma atbilstoši Luksemburgas tiesībām dibinātais "vecāsmātes" uzņēmums – atrodas citu sabiedrību grupas kontrolē, proti, *Lone Star* grupas, kuras jumta sabiedrība ir reģistrēta trešā valstī, šajā gadījumā Bermudu salās.

56 Tāpēc ieguvējas sabiedrības rezidentes pārrobežu īpašumtiesību struktūra Savienības iekšienē, kas raksturīga situācijai pamatlietā, ir pārrobežu elements, kam ir nozīme, lai atbildētu uz pirmo prejudiciālo jautājumu.

57 Tādēļ šis jautājums ir pieņemams.

Par brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojuma esamību

58 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru par "brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumiem" LESD 49. panta izpratnē ir uzskatāmi visi pasākumi, kas aizliedz, kavē vai padara mazāk pievilcīgu šīs brīvības izmantošanu (spriedums, 2019. gada 27. februāris, *Associação Peço a Palavra* u.c., C-563/17, EU:C:2019:144, 54. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

59 Attiecīgais valsts tiesību akts, kāds tika piemērots pamatlietā aplūkotajā lēmumā, ciktāl ar to dalībvalsts iestādēm ir atļauts sabiedriskās drošības un kārtības apsvērumu dēļ aizliegt Savienības sabiedrībai iegādāties tādu dalību "stratēģiskā" sabiedrībā rezidentē, kas tai ļautu īstenot zināmu ietekmi uz pēdējās minētās sabiedrības pārvaldi un kontroli, acīmredzami ir minētās Savienības sabiedrības brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojums, un šajā gadījumā īpaši būtisks ierobežojums.

Par brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojuma iespējamo pamatojumu

60 No Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka LESD garantētās pamatbrīvības ierobežojums var tikt pieļauts tikai ar nosacījumu, ka attiecīgais valsts pasākums atbilst primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, ka tas ir piemērots tam izvirzītā mērķa sasniegšanai un nepārsniedz to, kas nepieciešams tā sasniegšanai (spriedums, 2021. gada 3. februāris, *Fussl Modestraße Mayr*, C-555/19, EU:C:2021:89, 52. punkts un tajā minētā judikatūra).

61 Attiecībā uz primāru vispārējo interešu apsvērumu esamību, ar ko var pamatot pamatlietā aplūkotajā valsts tiesību aktā ietverto brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumu, no iesniedzējtiesas nolēmuma izriet, ka šī tiesību akta mērķis – ciktāl ar to ir aizliegta stratēģisku sabiedrību rezidenšu īpašumtiesību iegāde, ja šī iegāde apdraud vai var apdraudēt valsts intereses –, ir it īpaši nodrošināt piegādes drošību un nepārtrauktību "saistībā ar sociālajām pamatvajadzībām" atbilstoši it īpaši LESD 52. panta 1. punktam.

62 Šajā gadījumā, kā izriet no pamatlietā aplūkotā lēmuma, kāds īsumā atspoguļots iesniedzējtiesas nolēmumā, runa ir par īpašām valsts interesēm nodrošināt piegādes drošību un nepārtrauktību būvniecības nozarē, it īpaši vietējā līmenī, attiecībā uz noteiktām pamatizejvielām, proti, granti, smilti un mālu, kas izriet no izrakteņu ieguves darbībām valsts teritorijā.

63 Šajā ziņā LESD 52. panta 1. punktā ir paredzēts, ka brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumu var pamatot ar sabiedriskās kārtības, valsts drošības vai veselības aizsardzības apsvērumiem.

64 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka tīri ekonomiski apsvērumi, kas ir saistīti ar valsts ekonomikas veicināšanu vai tās sekmīgu darbību, nevar tikt izmantoti, lai attaisnotu Līgumos garantēto pamatbrīvību šķēršļus (spriedums, 2019. gada 27. februāris, *Associação Peço a Palavra* u.c., C-563/17, EU:C:2019:144, 70. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

65 Turpretī Tiesa ir atzinusi, ka ekonomiska rakstura apsvērumi, kam ir vispārējo interešu mērķis, vai vispārējo interešu pakalpojumu sniegšanas nodrošināšana var būt primārs vispārējo interešu apsvērums, kas var attaisnot Līgumos garantēto brīvību ierobežojumu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 22. oktobris, *Essent* u.c., no C-105/12 līdz C-107/12, EU:C:2013:677, 53. punkts, un 2019. gada 27. februāris, *Associação Peço a Palavra* u.c., C-563/17, EU:C:2019:144, 72. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

66 Tomēr no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet: lai gan dalībvalstīm pārsvarā ir brīvība atbilstoši to valstiskajām vajadzībām noteikt sabiedriskās kārtības un sabiedriskās drošības prasības, tomēr Savienības kontekstā šie apsvērumi – un it īpaši, tā kā tie ir attaisnojums atkāpei no LESD garantētās pamatbrīvības – ir jāinterpretē šauri, lai to piemērošanas jomu nevarētu vienpusēji noteikt katra dalībvalsts bez Savienības iestāžu kontroles. Tādējādi uz sabiedrisko kārtību un drošību var atsaukties tikai faktisku un pietiekami nopietnu draudu, kas skar sabiedrības

pamatintereses, gadījumā. Turklāt šo pamatojumu nedrīkst izmantot nepamatoti tādā veidā, lai tas faktiski kalpotu tīri ekonomiskiem mērķiem (šajā ziņā skat. spriedumu, 2000. gada 14. marts, *Église de scientologie*, C-54/99, EU:C:2000:124, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

67 Attiecībā konkrēti uz mērķi, kas saistīts ar piegādes drošību, Tiesa ir nospriedusi, ka atsaukties uz šo mērķi var tikai tādu reālu un pietiekami nopietnu apdraudējumu gadījumā, kas ietekmē sabiedrības pamatintereses (spriedums, 2012. gada 8. novembris, Komisija/Grieķija, C-244/11, EU:C:2012:694, 67. punkts un tajā minētā judikatūra).

68 Uzņēmumu, kas veic darbības un sniedz sabiedriskus pakalpojumus naftas, telekomunikāciju un enerģētikas nozarē, gadījumā Tiesa nosprieda, ka mērķis nodrošināt šādu preču piegādes drošību vai šādu pakalpojumu sniegšanu krīzes gadījumā attiecīgās dalībvalsts teritorijā var tikt uzskatīts par sabiedriskās drošības apsvērumu un tādēļ ar to ir iespējams attaisnot kapitāla brīvas aprites šķērsli (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2012. gada 8. novembris, Komisija/Grieķija, C-244/11, EU:C:2012:694, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).

69 Nevar uzskatīt, ka pamatlietā aplūkotais mērķis, ciktāl tas vērsts uz to, lai nodrošinātu piegādes drošību būvniecības nozarē, it īpaši vietējā līmenī, ciktāl tas attiecas uz noteiktām pamatizejvielām, proti, granti, smilti un mālu, kas izriet no izrakteņu ieguves darbībām, ietilpst – tāpat kā mērķis, kas saistīts ar piegādes drošību naftas, telekomunikāciju un enerģētikas nozarē, – "sabiedrības pamatinteresēs" šī sprieduma 66. un 67. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē, tādējādi šī sprieduma 68. punktā atgādinātā judikatūra šim mērķim nav jāpiemēro.

70 Turklāt ir jākonstatē, ka šajā gadījumā šis mērķis tika izvirzīts, lai pamatotu brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumu, kas – kā jau tika norādīts šī sprieduma 59. punktā – ir jāsaprot kā īpaši nopietns, jo ar pamatlietā aplūkoto lēmumu no minētās pamatbrīvības tiek izslēgta Savienības sabiedrība.

71 Turklāt, ņemot vērā Tiesas rīcībā esošos lietas materiālus un neskarot pārbaudi, kas jāveic iesniedzējtiesai, nešķiet, ka attiecībā uz pamatizejvielu nodrošināšanu vietējai būvniecības nozarei ar pamatlietā aplūkoto lēmumu aizliegtā iegāde varētu faktiski radīt "reālus un pietiekami nopietnus draudus" šī sprieduma 66. un 67. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.

72 Šajā ziņā faktiski šķiet, ka nav strīda, pirmkārt, par to, ka jau pirms iegādes ieguvēja sabiedrība no iegādātās sabiedrības raktuves iepirka aptuveni 90 % attiecīgo pamatizejvielu, lai tās pārstrādātu savā rūpnīca, kura atrodas minētās raktuves tuvumā, un ka atlikušos 10 % minētās produkcijas iegādājās būvniecības nozares vietējie uzņēmumi.

73 Otrkārt, ir zināms, ka – tā kā šīm pamatizejvielām, ņemot vērā to būtību, ir relatīvi zema tirgus vērtība salīdzinājumā it īpaši ar to transportēšanas izmaksām – risks, ka liela daļa no minētās raktuves produkcijas drīzāk varētu tikt eksportēta, nevis minētās pamatizejvielas varētu tikt pārdotas vietējā tirgū, šķiet maz ticams vai pat praktiski izslēgts.

74 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka LESD tiesību normas brīvības veikt uzņēmējdarbību jomā ir jāinterpretē tādējādi, ka tās nepieļauj tādu dalībvalsts tiesību aktos paredzētu ārvalstu ieguldījumu izvērtēšanas mehānismu, kas ļauj aizliegt stratēģiskas sabiedrības rezidentes īpašumtiesību iegādi citai sabiedrībai rezidentei, kura ietilpst tādu sabiedrību grupā, kas reģistrētas vairākās dalībvalstīs, un kurā trešās valsts uzņēmumam ir

izšķiroša ietekme, jo šāda iegāde apdraud vai var apdraudēt valsts intereses nodrošināt piegādes drošību būvniecības nozarē, it īpaši vietējā līmenī, saistībā ar tādām pamatizejvielām kā grants, smilts vai māls.

Par otro jautājumu

75 Tā kā iesniedzējtiesa ir uzdevusi otro jautājumu tikai tādā gadījumā, ja uz pirmo jautājumu tiktu sniegta apstiprinoša atbilde, un tā kā iesniedzējtiesa ir saņēmusi noliedzošu atbildi, uz otro jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

76 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

LESD tiesību normas brīvības veikt uzņēmējdarbību jomā

ir jāinterpretē tādējādi, ka

tās nepieļauj tādu dalībvalsts tiesību aktos paredzētu ārvalstu ieguldījumu izvērtēšanas mehānismu, kas ļauj aizliegt stratēģiskas sabiedrības rezidentes īpašumtiesību iegādi citai sabiedrībai rezidentei, kura ietilpst tādu sabiedrību grupā, kas reģistrētas vairākās dalībvalstīs, un kurā trešās valsts uzņēmumam ir izšķiroša ietekme, jo šāda iegāde apdraud vai var apdraudēt valsts intereses nodrošināt piegādes drošību būvniecības nozarē, it īpaši vietējā līmenī, saistībā ar tādām pamatizejvielām kā grants, smilts vai māls.

[Paraksti]